

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

PRAVNI LIJEKOVI U HRVATSKOM I EUROPSKOM POSTUPKU U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI

Mr.sc. Zrinka Tironi
Općinski sud u Splitu

Online seminar o postupku u
sporovima male vrijednosti
17. i 18. veljače 2021.
Pravni fakultet u Rijeci

UVODNE NAPOMENE PRAVNI IZVORI

- **EUROPSKI POSTUPAK U SPROVIMA MALE VRIJEDNOSTI UVEDEN UREDBOM BR. 861/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 11. SRPNJA 2007.**
- **DONESENA KAKO BI SE POJEDNOSTAVILO I UBRZALO SUĐENJE TE SMANJILI TROŠKOVI U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI S PREKOGRANIČNIM ELEMENTOM (PRIMJENA OD 1. SIJEČNJA 2009.)**
- **PRIMJENJIVALA SE U PREKOGRANIČNIM SLUČAJEVIMA ZA GRAĐANSKE I TRGOVAČKE STVARI KOJA VRIJEDNOST ZAHTJEVA NIJE PRELAZILA 2000 EURA**
- **GODINE 2015. USVOJENA JE UREDBA BR. 2015/2421 KOJOM JE IZMIJENJENA UREDBA O EUROPSKIM SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI. IZMIJENJENA VERZIJA UREDBE O EUROPSKIM SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI STUPILA JE NA SNAGU 14. SRPNJA 2017. NAJZNAČAJNIJA JE IZMJENA U PODIZANJU NOVČANE GRANICE POSTUPKA S 2 000 EUR NA 5 000 EUR (ČLANAK 2.)**
- **DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/1259 od 19. lipnja 2017. O ZAMJENI PRILOGA I., II., III. I IV. UREDBI (EZ) BR. 861/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA O UVOĐENJU EUROPSKOG POSTUPKA ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI – izmjena obrazaca**
- **ZPP – 2008. UNIJETE ODREDBE O EURPSKOM POSTUPKU U SMV; STUPILE NA SNAGU NA DAN STUPANJA RH U EU**

UVODNE NAPOMENE

INTERAKCIJA S OSTALIM UREDBAMA

- UREDBA (EZ) br. 1896/2006 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog – Uredba o postupku za europski platni nalog (EOP) – čl.17. EOP; čl. 507.I ZPP-a
- UREDBA (EU) br. 1215/2012 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) - Uredba Bruxelles I. (preinaka)
- UREDBA (EZ) br. 1393/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 – Uredba o dostavi
- UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima – Uredba o dokazima

UVODNE NAPOMENE

RAZGRANIČENJE EUROPSKOG NALOGA ZA IZVRŠENJE, EUROPSKOG PLATNOG NALOGA I EUROPSKOG POSTUPKA ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

- **SLIČNOSTI:**
 - **POJEDNOSTAVLJENA PRAVILA ZA PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE PUTEM UKIDANJA EKZEKVATURE**
 - **PREISPITIVANJE ODLUKA I IZDANIH POTVRDA U SKLADU S MINIMALNIM STANDARDIMA**
- **RAZLIKE:**
 - **EUROPSKI NALOG ZA IZVRŠENJE POTVRĐUJE ISHOD DOMAĆEG POSTUPKA KAO PRIKLADNOG ZA IZVRŠENJE U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI**
 - **EUROPSKI PLATNI NALOG JE ZASEBAN POSTUPAK EU-A KOJI SE NA ISTI NAČIN UVELIKE PRATI U SVIM DRŽAVAMA ČLANICAMA**
 - **EUROPSKI POSTUPAK ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI JE DOSTUPAN ZA BRANJENE I ZA NEBRANJENE SLUČAJEVE U KOJIMA VRIJEDNOST ZAHTJEVA NE PRELAZI 5.000,00 EUR**
- **VJEROVNIK MORA ODLUČITI KOJI ĆE OD POSTUPAKA UPOTRIJEBITI**

UVODNE NAPOMENE ISKUSTVO PRIMJENE

- PRIMJENA EUROPSKOG POSTUPKA ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI:
 - RIJETKO SE KORISTI
 - LOŠA OSVIJEŠTENOST GRAĐANA I PODUZETNIKA O UBRZANOM POSTUPANJU U NJIHOVIM PREKOGRANIČNIM SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI (POSTUPAK ZA TRAZBINE MALE VRIJEDNOSTI GOTOVO UOPĆE NIJE POZNAT)
 - EKONOMSKI PARAMETRI

OPĆENITO

- **ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU (ZPP) NE SADRŽI TOČNU DEFINICIJU ŠTO SU TO SPOROVI MALE VRIJEDNOSTI**
- **ZPP SADRŽI POZITIVNE I NEGATIVNE KRITERIJE NA TEMELJU KOJIH SE TO MOŽE ODREDITI**
- **IDEAL SVAKOG SUDSKOG POSTUPKA JE PRAVILNA I ZAKONITA ODLUKA**
- **OSTVARENJU TOG ZAHTJEVA TREBAJU POSLUŽITI PRAVNI LIJEKOVI**
- **SPOROVI MALE VRIJEDNOSTI KAO SPOROVI MANJEG SOCIJALNOG ZNAČAJA (VRIJEDNOSNI KRITERIJ)**
- **ODSTUPANJE OD PROCESNIH PROPISA IZ REDOVNOG POSTUPKA**

OPĆENITO SPOROVI MALE VRIJEDNOSTI U ČLANICAMA EU

TABLICA 1. Sporovi male vrijednosti po zemljama

Da	Ne
Zemlja	Postupak u sporovima male vrijednosti
	Austrija
	Hrvatska
	Danska
	Estonija
	Francuska
	Njemačka
	Grčka
	Mađarska
	Irska
	Italija
	Latvija
	Litva
	Luksemburg
	Malta
	Nizozemska
	Poljska
	Portugal
	Rumunjska
	Slovačka
	Slovenija
	Španjolska
	Švedska
	UK
	Belgija
	Bugarska
	Cipar
	Češka
	Finska

23. Kako se može vidjeti u *tablici 1*, uz iznimku *Belgije, Bugarske, Cipra i Češke*, postupak u sporovima male vrijednosti ili neki oblik pojednostavljenog postupka za sporove male vrijednosti postoji u svim državama članicama EU-a.¹⁶ Mada se njegovo uređenje može razlikovati od jedne zemlje do druge, postupak u sporovima male vrijednosti općenito iziskuje pristup posebno prilagođen predmetima zbog kojih je i smišljen. Nasuprot tome, u uređenju pojednostavljenih postupaka prisutna su znatnija odstupanja. **Finska** nema postupak za sporove male vrijednosti, ali redovni postupci mogu se prilagoditi ovisno o predmetu i bez obzira na vrijednost spora. To uključuje i mogućnost da se predmet u cijelosti vodi u pisanom obliku.¹⁷ Isto tako, postupak za sporove male vrijednosti u strogom smislu te riječi nemaju ni **Austrija** i **Njemačka**, ali dopušten je pojednostavljeni postupak.¹⁸ U Njemačkoj o izboru postupka odlučuje sud, dok je u Austriji taj postupak obvezatan, tako da se ni stranke ni sud ne mogu izuzeti od posebnih pravila za sporove male vrijednosti.

24. Pored toga što je postupak u sporovima male vrijednosti na raspolaganju u većini država članica, EU je 2009. godine uvela i prekogranični postupak za sporove male vrijednosti koji ne prelaze 2.000 EUR ne bi li omogućila lakši pristup prekograničnoj pravdi.¹⁹ Europski postupak za sporove male vrijednosti²⁰ na raspolaganju je u svim državama EU-a izuzev Danske, a služi kao alternativa za domaće postupke u slučajevima kada je barem jedna od stranaka iz neke druge države.

ŽALBA PRAVO NA ŽALBU

- **ŽALBA JE OSNOVNI PRAVNI LIJEK PROTIV ODLUKA DONESENIH U PRVOM STUPNJU**
- **USTAVNO JAMSTVO (ČLANAK 18. USTAVA RH) TIČE SE NE SAMO KAZNENOG NEGO I GRAĐANSKOG I UPRAVNOG POSTUPKA**
- **UNIVERZALNO I BEZIZNIMNO PRAVO NA ŽALBU NIJE DIO MEĐUNARODNIH STANDARDARDA**
- **BEZIZNIMNO PRIZNAVANJE PRAVA NA ŽALBU MOŽE NEGATIVNO UTJECATI NA TRAJANJE POSTUPKA**
- **POVREDA LJUDSKOG PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU**

Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)

ŽALBA NEKA POREDBENA RJEŠENJA

- - U EUROPI DOMINIRAJU DVA SUSTAVA OGRANIČENJA PRAVA NA ŽALBU
- - SUSTAVI U KOJIMA SE U CIJELOSTI ISKLJUČUJE MOGUĆNOST POBIJANJA PRED ŽALBENIM SUDOM (Njemačka, Francuska, Nizozemska)
- - SUSTAVI U KOJIMA SE TAKVO POBIJANJE OMOGUĆUJE ALI OGRANIČENO (Austrija, Hrvatska)
- - NJEMAČKA - ŽALBA DOPUŠTENA AKO VPS POBIJANOG DIJELA NE PRELAZI 600 EURA
- - NIZOZEMSKA - ŽALBA NIJE DOPUŠTENA U GRAĐANSKIM STVARIMA DO 1.750 EURA
- - FRANČUSKA – ŽALBA NIJE DOPUŠTENA AKO VIŠI PRVOSTUPANJSKI SUD ODLUČUJE O PREDMETIMA DO 4.000 EUR IZ VLASTITE ISKLJUČIVE NADLEŽNOSTI
- - AUSTRIJA - SPOROVI MALE VRIJEDNOSTI DO 2.750 EURA; ŽALBENI RAZLOZI OGRANIČENI

ŽALBA NEKA POREDBENA RJEŠENJA

TABLICA 3. Pragovi za sporove male vrijednosti

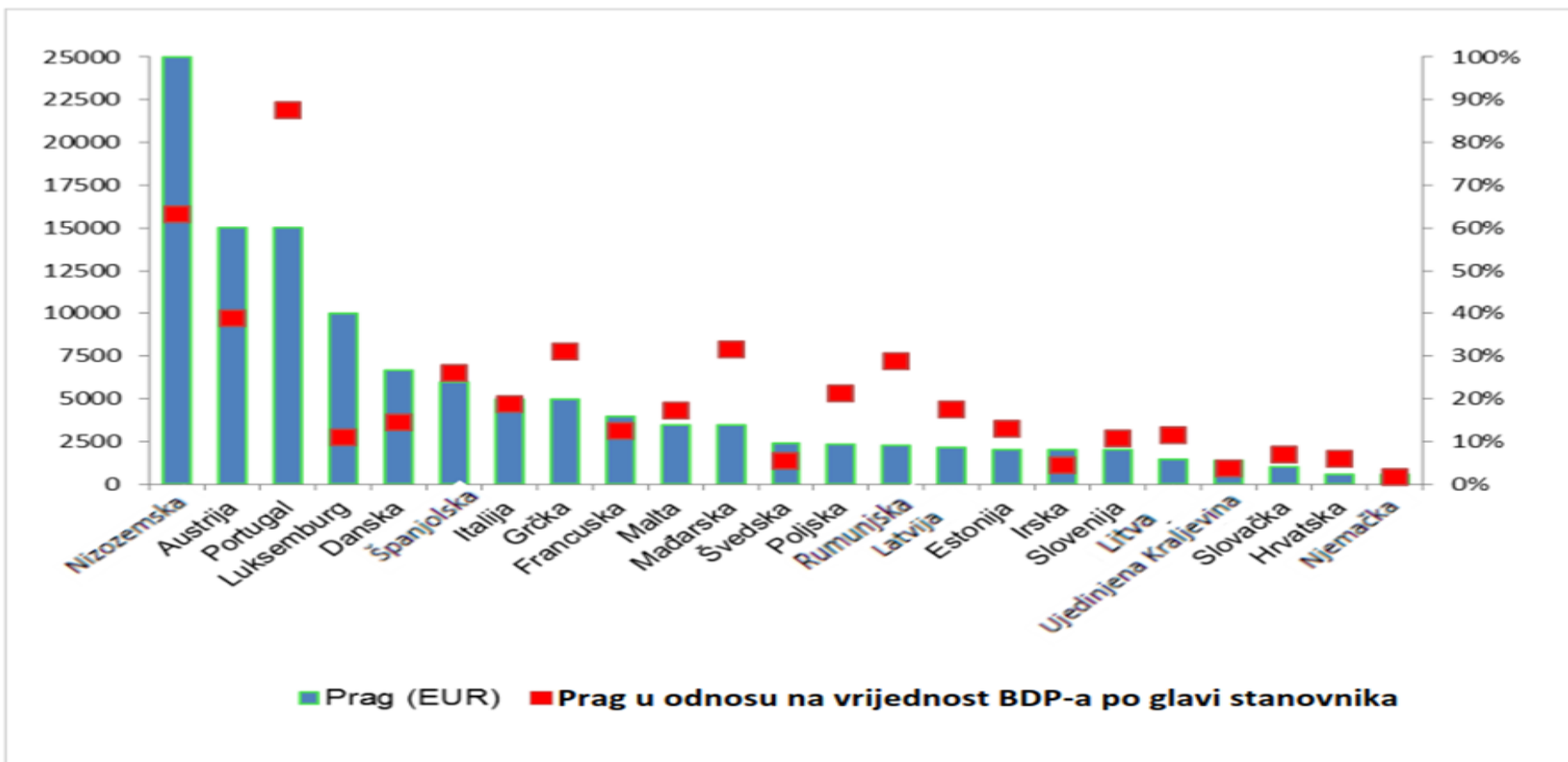
Do 1.000 EUR	1.000 do 1.500 EUR	2.000 do 2.400 EUR	3.500 do 4.000 EUR	5.000 do 6.700 EUR	10.000 do 25.000 EUR	Nema gornje granice ako se predmet smatra jednostavnim
Hrvatska (1) Njemačka	Litva Slovačka UK (2)	Estonija Irska Latvija Poljska Rumunjska Slovenija (3) Švedska	Francuska Mađarska Malta Slovenija (4)	Danska Grčka Italija Španjolska	Austrija Luksemburg Nizozemska Portugal Španjolska (5) UK +	UK
(1) Samo za privatne sporove (2) Za neimovinsku štetu i sporove između stanodavaca i stanara (3) Privatni sporovi				(4) Trgovački sporovi (5) Upravni sporovi		

Izvor: Portal e-Pravosuđe: Postupak u sporovima male vrijednosti.

ŽALBA NEKA POREDBENA RJEŠENJA

SLIKA 5 Pragovi za sporove male vrijednosti u zemljama članicama EU-a

Izvori: Portal E-pravosuđe: Postupak u sporovima male vrijednosti; stope BDP-a prema podacima Svjetske banke za 2015., preračunate u EUR 28. rujna 2016. (najnovija stopa BDP-a po glavi stanovnika za Maltu je iz 2013.)

Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)

ŽALBA HRVATSKO PRAVO

- **ODSTUPANJE OD OPĆIH PRAVILA (IZ REDOVNOG POSTUPKA) O PRAVU NA ŽALBU**
- **OGRANIČENI ŽALBENI RAZLOZI**
- **ŽALBA PROTIV PRESUDE ILI RJEŠENJA VIŠE NE ODGAĐA OVRHU, OSIM AKO SUD PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, I TO IZNIMNO, ODREDI DRUKČIJE**

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

REVIZIJA

- **MOGUĆNOST IZJAVLJIVANJA REVIZIJE PO DOPUŠTENJU**

PRIJEDLOG ZA PONAVLJANJE POSTUPKA

- **IZVANREDAN I U NAČELU NESUSPENZIVAN PRAVNI LIJEK PROTIV ODLUKA KOJIM JE POSTUPAK PRAVOMOĆNO ZAVRŠEN**
- **SMATRAMO DA JE DOPUŠTEN I U POSTUPCIMA U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI**
- **SAMO ZBOG NOVIH ČINJENICA KOJE JE STRANKA MOGLA IZNIJETI DO TRENUTKA DO KOJEG JE STRANKA MOGLA IZNOSITI NOVE ČINHENICE I DOKAZE, ALI TO NIJE UČINILA BEZ SVOJE KRIVNJE**
- **NELOGIČNOSTI U ODREDBI ČL. 461.a ZPP-a**

PRAVNI LIJEKOVI U EUROPSKOM POSTUPKU ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

- **ODLUKU JE LI PROTIV PRESUDE DOPUŠTEN PRAVNI LIJEK UREDBA PREPUŠTA LEX FORI**
- **ŽALBA PREMA ODREDBAMA ZPP-a U SPOROVIMA MALE VRIJEDNOSTI (čl. 507.s ZPP-A)**
- **ŽALBA NE ODGAĐA OVRHU (čl. 507.t ZPP-a)**
- **MINIMALNI STANDARD ZA PREISPITIVANJE ODLUKE PREDVIĐEN U ODREĐENIM SLUČAJEVIMA (TUŽBA NIJE DOSTAVLJENA TUŽENIKU, TUŽENIKU USKRAĆENA OBRANA)**
- **ROK ZA PREISPITIVANJE 30 DANA OD DANA STVARNOG UPOZNAVANJA SADRŽAJA ODLUKE**

PRAVNI LIJEKOVI U EUROPSKOM POSTUPKU ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

Tuženik koji se **nije upustio u postupak** ima pravo zahtijevati preispitivanje odluke donesene u europskom postupku za sporove male vrijednosti primjenom dostupnog postupka prema nacionalnom pravu pred **nadležnim sudom države članice u kojoj je odluka donesena** ako:

- 1. tuženiku nije dostavljen obrazac tužbenog zahtjeva ili, u slučaju održavanja usmene rasprave, tuženik nije pozvan na tu raspravu pravovremeno i na takav način da bi mogao pripremiti svoju obranu; ili
- 2. je tuženik zbog više sile ili izvanrednih okolnosti, koje su nastupile bez njegove krivnje bio spriječen pobijati tužbeni zahtjev,

- pod **uvjetom** u oba slučaja da nisu propustila uložiti pravni lijek protiv odluke kad su to mogli učiniti s pomoću dostupnih pravnih lijekova ili revidirati postupke prema nacionalnom pravu.

PRAVNI LIJEKOVI U EUROPSKOM POSTUPKU ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

- AKO SUD ODLUČI DA JE PREISPITIVANJE OPRAVDANO NA TEMELJU NEKOG OD RAZLOGA UTVRĐENIH UREDBOM, PREISPITANA ODLUKA POSTAJE NIŠTAVA.
- TUŽENIK NE GUBI PREDNOST KOJA PROIZLAZI IZ BILO KOJIH MJERODAVNIH NACIONALNIH PRAVILA O PREKIDU PREKLUZIVNIH ROKOVA ILI ROKOVA ZASTARE.
- AKO JE ZAHTJEV ZA PREISPITIVANJE ODBIJEN, ODLUKA OSTAJE NA SNAZI

PRAVNI LIJEKOVI U EUROPSKOM POSTUPKU ZA SPOROVE MALE VRIJEDNOSTI

- U POGLEDU UVJETA ZA PREISPITIVANJE UTVRĐENOG U ČLANKU 20. UREDBE O EUROPSKOM PLATNOM NALOGU, SUD JE U PREDMETU C 119/13, ECO COSMETICS, (ECLI:EU:C:2014:2144) ODLUČIO DA SE ČLANAK 20. NE PRIMJENJUJE U SLUČAJU NEPRIDRŽAVANJA ZAHTJEVA DOSTAVE IZ ČLANAKA 13. – 15. UREDBE O EUROPSKOM PLATNOM NALOGU TE DA BI SE PITANJE U KONAČNICI RIJEŠILO NACIONALNIM PRAVNIM LIJEKOM.
- OVA ODLUKA TAKOĐER MOŽE BITI ZNAČAJNA ZA TUMAČENJE ČLANKA 18. UREDBE O EUROPSKOM SPORU MALE VRIJEDNOSTI.

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

ZAKLUČNO

GRANICA ZA DOPUŠTENOST ŽALBE DO 3.000 KUNA PO UZORU NA
NJEMAČKI ZPO

ILI

MINIMALNI STANDARD ZA PREISPITIVANJE ODLUKE PREDVIĐEN U
ODREĐENIM SLUČAJEVIMA NAJTEŽIH ZAKONSKIH POVREDA (NPR. PRAVO
PRISTUPA SUDU, POVREDA MATERIJANOG PRAVA)

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

HVALA NA PAŽNJI